

ELŐFIZETÉS.

HELYBEN ES VIDEKEN

Egy évre — — 120 kor
 Három évre — — 360 kor.
 Egy negyed évre 90 kor.
 Egy hónapra — — 30 kor.

Nyilttári költségek
 megállapodás szerint.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
 vasutak palotájában.
 TELEFON-SZÁM: 382

KIADÓHVATAL:

Aradi Nyomda Részvénytársaság.

Köszög utca 22. sz.
 TELEFON-SZÁM: 181

Arad, 1919.

Főszerkesztő:
Staubert József.

Kedd, október 14.

A korona újabb áresése.

A korona áresése a zürichi tőzsdén egyre tart. A bécsi devizát Zürichben 6.50 frankkal jegyezték, a korona árfolyama 7.25-ről, 7-re csökkent. A labélyezett bécsi deviza Berlinben 29.20, a le nem belyezett 28.20-ra esett, úgy, hogy egy márika már közel négy korona értéket képvisel. Prágában a koronát 41 cseh koronával jegyezték. Valutánk áresésének lejtőjén úgy látszik már nincs megállás.

**

Pincérek a prefektusnál és polgármesternél.

Az aradi pincérek ma délelőtt küldöttségileg megjelentek dr. Robu János polgármesternél. Elpanaszolták neki, hogy munkaadók beszüntetik hetibéreiket. Eddig ugyanis egy pincérnek a vendéglőben 20, a kávéházban 50 korona hetibére volt.

Elmondották, hogy őket a hetibérek beszüntetésével annál nagyobb sérelem éri, mert az árvisgáló-bizottság is leszállította percentuális jövedelmüket. Az új szabály szerint ugyanis a vendéglői pincéreknek 10 helyett 6 százalékos, kávéházi pincéreknek 15 helyett 10 százalékos részesedés járt. Ezért arra kérte a küldöttség a polgármestert, járjon közbe a munkaadóknál, hogy ne állítsák élére a dolgot, hanem adják meg nekik a hetifizetés kétszeresét, mert a percent leszállítása után másként megélni nem tudnak. Kijelentették, hogy ők nem akarnak sztrájkba lépni, csak jogos kívánságaik kielégítését követelik.

A polgármester a küldöttség tagjaival azonnal átment Veliciu Romulusz dr. prefektushoz, aki kijelentette, hogy ő maga részéről minden jogos érdeket támogat és védelmez. A prefektus azonnal meg is bizta Szilágyi László dr. rendőrkapitányt, hogy a pincérek kollektív szerződésének közeli lejártá előtt vegye fel a békéltető tárgyalásokat a pincérek és munkaadók között.

Friedrich tárgyal a liberálisokkal.

Budapest. Az összes magyar pártoknak nemzeti keresztény, és nemzeti szabadelvű blokkban való tömörítése úgy lehet, már a közel jövőben lényegesen tisztázni fogja a politikai és pártközi helyzetet. Már a miniszterelnöknek a szabadelvű polgári pártok vezetői vel folytatott eszmecserején hang súlyozták mindkét részcsoport, hogy a szembeálló két pártcsoportnak a mai súlyos helyzetben meg kellene találni a megértést.

A tárgyalások eddig a mögöttes pártok merevségén akadtak meg, ma már azonban tudomásunk szerint a kormány nem zárkózik el attól, hogy a többi pártokkal is keresse a megegyezést. Jól értesült politikai körökben ma este az az érdekes és állítólag teljesen hi-

teles helyről eredő információt közölték, hogy a kormánynak az álláspontja a liberális pártokkal szemben lényegesen enyhült.

A liberális blokk megalakulását, úgy mondják, a kormány rokonszenvvel nézi és hajlandó arra, hogy mielőtt ez a blokk létrejön, vele érdemi tárgyalásokba bocsátkozzék. A kormány arra is hajlandó, hogy a blokknak olyan szerepet engedjen át, amely a mögöttes álló tömegek jelentőségével összhangban van.

Hogy a kormánynak itt vázolt álláspontja a pártokkal való együttműködést jelenti-e csupán, vagy pedig annak konkrét következményei is lesznek a kormányzat összeállítása tekintetében, azt ma még nem lehet megítélni.

Az aradi ügyvédek eskütétele.

(Az esküt nem tett ügyvédek nem folytathatnak gyakorlatot.)

Ma délelőtt kilenc órára hívta össze dr. Avramescu Vazul törvényszéki elnök, az ügyvédi kamarához kirendelt kormánybiztos az aradi ügyvédi kamara tagjait az eskütételre. Az eskütszéki teremben gyűltek egybe az ügyvédek, akik előtt a törvényszéki elnök felolvasta a nagyszabású kormányzó-tanácsnak az ügyvédi rendtartásról szóló rendeletét, majd felszólította egyenként az ügyvédeket az eskü letételére. Először egyenként a román ügyvédek tették le az esküt románul, majd az esküt tenni kívánó magyar ügyvédek együttesen mondták el az eskü szövegét, amely a következő:

„Esküszöm a mindenható Istenre, hogy I. Ferdinánd király és a román állam iránt hűséggel viseltetem, hogy az ország törvényeit és a román kormányzótanács törvényeit és rendeleteit hűven betartom és ügyvédi hivatásomat becsülettel, pontosan és lelkiismeretesen fogom teljesíteni. Isten engem úgy segélyjen!”

Letették az esküt a következők: Avarffy Ferenc, dr. Berger Ernő, dr. Böncs Károly, dr. Brasch Aladár, dr. Farkas Sándor, dr. Fényes Lajos, dr. Fischer Jenő, dr. Friedmann Ignác, dr. Fuchs

Albert, dr. Gabos Jenő, dr. Görő Arthur, dr. Gross Aladár, dr. Höflich Béla, dr. Kell József, dr. Kell Lipót, dr. Kelemen Oábor, id. dr. Keresztes Gyula, dr. Kertész Miksa, dr. Kilényi Zoltán, dr. Köpf János, dr. Krausz Gyula, dr. Lőcs Rezső, Lukácsy Lajos, dr. Lukácsy Lipót, dr. Mandl Vilmos, dr. Mannheim Aladár, dr. Messer Károly, dr. Moga Lajos, dr. Orff Gyula, dr. Parecz Béla, dr. Pézses Ákos, dr. Reisinger Ferenc, dr. Rosenberg Miksa, dr. Salgó Miksa, dr. Schannen Béla, dr. Schmidt Sándor, dr. Schuster Ödön, dr. Eiben Béla, dr. Fekete Rudolf, dr. Baumgarten János, dr. Werner János, dr. Dénes István, dr. Schütz Henrik, dr. Simon Jenő, dr. Singer Lajos, dr. Somló Ármán, dr. Seidner Frigyes, dr. Steinhardt Mór, dr. Steinitzer Pál, dr. Sugár Jenő, dr. Szalay Károly, dr. Szalay Vilmos, dr. Szegő Hugó, dr. Székely Ferenc, dr. Szöllösy Zsigmond, dr. Vadász Ármán, dr. Vajda István, dr. Vajda Iván, dr. Velcsow Géza, dr. Zeiner Csaszty és dr. Zubor Imre magyarul, dr. Bogdán Virgil, dr. Ispravnic Sever, dr. Jancu Cornél, dr. Miclea Sever, dr. Pap Vazul, dr. Precupas Ilie, dr. Costina Jenő, dr. Stoinescu Sándor, dr. Tamasdán Livius, dr. Trutia

Péter románul.

Esküt nem tettek a következő aradi ügyvédek: Bedő Árpád dr., Dani Pál dr., Goldzieher Albert dr., Lányi László dr., Nagy Sándor dr., Nemess Zsigmond dr. és Szathmáry Béla dr.

Nem jelentek meg: Boros Béni dr., Csiky Ödön dr., Deák Sándor dr., Kárász Viktor dr., ifj. Keresztes Gyula dr., míg Kele Gyula dr., Molnár Oszkár dr., Robitsek Ágoston dr. és id. Szalay Károly levélben betegség vagy egyéb ok folytán halasztást kértek.

Dr. Avramescu Vazul törvényszéki elnök ezután kijelentette, hogy mindazok, akik az eskü letételét megtagadták, a mai naptól kezdve a Romániához csatolt területeken nem folytathatnak ügyvédi gyakorlatot.

A Kamara területéhez tartozó vidéki ügyvédek, akik tudvalevőleg nem jelenhettek meg az esküfételnél, a vidéki járásbíróóságok vezetőinek a kezébe tesszik le az esküt, a Békés és Csanádmegyében levő ügyvédek, aki szintén az aradi kamarához tartoznak, csak abban az esetben képviselhetik feleiket az aradi törvényszék előtt, ha az ideiglenes fogadalmat már letették a gyulai törvényszéki elnök kezébe.

**

Az egyenruha-készítés díja.

Az ármegállapító bizottság legutolsó ülésén Csirák Alajos szabó a következő egyenruha-készítési árjegyzéket terjesztette elő:

I. osztályú szabóégek részére:
 1 lovaglónadrág elkészítése hozzávalóval 160 korona. 1 Pantaló nadrág elkészítése hozzávalóval 180 korona. 1 lovaglónadrág elkészítése hozzávaló nélkül 100 korona. 1 pantaló-nadrág elkészítése hozzávaló nélkül 80 korona. 1 francia tiszt zubbony teljesen bélelve 300 korona. 1 francia tiszt zubbony félig bélelve 250 korona. 1 francia tiszt zubbony hozzávaló nélkül 200 korona. 1 tiszt köpeny teljesen bélelve 1000 korona. 1 tiszt köpeny teljesen bélelve hozzávaló nélkül 400 korona. 1 legénységi köpeny teljesen bélelve 700 korona. 1 legénységi köpeny teljesen bélelve hozzávaló nélkül 300 korona. 1 eső- vagy vasszonköpeny hozzávaló nélkül 260 korona.

II. osztályú szabócégeknek 15 %-al olcsóbb. Munkadíjak külső munkásoknak: 1 lovagló-nadrág munkadíja 50 korona. 1 pantalon-nadrág munkadíja 40 korona. 1 francia tiszt ruhony munkadíja 110 korona. 1 férfi köpeny munkadíja 180 korona. 1 legénységi köpeny munkadíja 180 korona. 1 női köpeny munkadíja 140 korona. A mester saját műhelyében készült darabokért 15%-al kevesebb fizetendő a munkásoknak. Fordítás vagy teljes átalakításnál 10%-al több fizetendő.

A bizottság tekintettel arra, hogy az árjegyzék a legutóbb megállapított szabó-árakkal összehangzásban van, azaz a megjegyzéssel fogadta el, hogy az árjegyzéket betervezte a törparancsnoksághoz és kéri, hogy észrevételeit 8 napon belül terjessze be Arad város ármegállapító bizottságához.

A korona ára — 20 fillér.

Bécs. Reich dr. osztályfőnök ezt indítványozza pénzügyi tervében: A jövedelmi adót nagyobb mértékben kell fokozni, egyszerű vagyonadót kell kivetni, amely a 15.000 koronás vagyonnál kezdődik és fokozatosan 33 százalékgig emelkedik, azonkívül állandó vagyonadót kell bevezetni, továbbá örökösödési adót, forgalmi adót és fogyasztási adót. Dr. Reich véleménye szerint legközelebb, talán fél év múlva, úgy állapítsák meg a mostani és az új pénz értékviszonyát, hogy a korona 20 fillér értéknek felel meg.

Művészet.

* A Raskolnikovot szerdán este mutatták be az aradi színház. Dosztojevski világhírű regényéből átdolgozott az a kiváló darab a legjobb szereposztásban kerül Arad-ra bemutatásra, úgy, hogy mindenképpen kiváló előadásban fog részvételni a közönség. Pénteken a Népszínház egy régi slágerdarabját eleveníti fel az operett együttes. Beldi-Fehér Katalin című operettjének lesz a reprise. A két főszerepben Z. Várady Margittal és Horváth Mivel. Szombat délután Romeo és Julia, vasárnap délután pedig a Nebántevirág megy.

— Pop C. István miniszter Világosan. Pop C. István dr. tárcanélküli miniszter vasárnap reggel kíséretével különvonaton kiutazott választókerületébe, Világosra, ahol a lakosság üdvözlésével fogadta. Mintegy ezer ember előtt mondotta el a miniszter programbeszédét, melyben vázolta Románia történelmi szerepét, jelenlegi politikai helyzetét a jövőjét, amelynek alapját az új parlamentnek kell megvetnie. A miniszter, akinek üdvözlésére díszbéd volt, este érkezett vissza kíséretével.

A magyar kormány megnehezíti a vagyonosok kivándorlását

BUDAPEST. A magyar és az osztrák kormány között meg egyezés jött létre, amelynek értelmében Magyarország és Ausztria között az utazás megkönnyebül. Ezek után Budapestről nemcsak a munkanélküliek és az idegen állampolgárok vándorolnak ki, hanem sűrűn kérnek utlevelet és viszik el vagyonukat azok a rétegek is, amelyeknek adóközpességére a közeljövőben nagy szüksége lesz a magyar államnak.

A volt Berinkey-kormány annak idején úgy intézkedett, hogy a pénzügyminiszter hozzájárulása nélkül senki sem kaphat külföldre szóló utlevelet. A pénzügyminiszter pedig ugyancsak megválogatta azokat, akiknek utlevelet adott a külföldre utazáshoz. Egy budapesti lap arra figyelmezteti a kormányt, hogy most, amikor adóbevétel alig van s amikor számolni kell a vagyondézma lehetőségével, keressen módot arra, hogy a menekülő gazdagok pénzeiket és értékeiket korlátlanul ki ne csempézhessék és magukat a személyi obligó alól mentesíthessék.

Egyébként ugyanennek az újságnak értesülése szerint illetékes helyen foglalkoznak azzal a tervvel, hogy az utlevélkiadást pénzügyi szempontból ellenőrizni fogják.

Miért tért vissza a román béke delegátus Párisból.

(Vajda béke delegátus is hazatért.)

BRASSÓ. A Dácia közli, hogy dr. Vajda-Vojvoda Sándor, aki a békekonferencián Erdélyt képviseli, Bukarestbe érkezett, hogy az új román kormány utasításait átvegye.

Az Izbanda jelenti: Antonescu, Románia párisi követe tegnap Bukarestbe érkezett. Antonescu visszatérésének megkülönböztetett jelentősége van és a kormánykörök különbözőképpen magyarázzák. Kormánykörök véleménye szerint azonban Antonescu csak azért jött el Párisból, hogy a kormánynak szóbeli jelentést tegyen a békekonferencia részéről újból felvetett román kérdésekről s hogy közölje a szövetségesek javaslatait arról a szerepről, melyet ezek Romániának szántak a Balkánon, az utolsó napok eseményei következtében.

Amerikai hadihajók az Adrián.

AMSTERDAM. Az „Agence Centrale” jelentése szerint 12 amerikai hadihajó érkezett a spalatol kikötőbe. A városban nagy izgatottság uralkodik, mert az olasz katonaság támadását várják. Másrészt az amerikai hadihajók jelentését úgy magyarázzák, hogy ez a fennel kérdésben küszöbön álló közvetítést jelenti, vagy az Olaszország elleni blokádnak esetére szóló intézkedést. A dalmáciai tartományfőnök átiratot kapott az amerikai parancsnoktól, aki biztosította arról, hogy a trau események az olasz kormány tudta nélkül játszódtak le.

D'Annunzio kalandja nagyon súlyosbította Olaszország belső helyzetét, úgy, hogy a választási harc rendkívül heves arányokban indult meg. D'Annunzio elfogadta szülővárosának, Chietti kerületének jelöltségét, ahol Nitti miniszterelnök és Tedesco pénzügyminiszter ellenjelöltje lépett fel.

Katonai diktatura készül Németországban.

(Goltz tábornok közül tömörül a reakció.)

BERLIN. A Freiheit feltűnést keltő cikkét közöl, amely szerint az ellenforradalmi tervek nap-nap után világosabbak. A szervezet kebelében minden oldalról azt jelentik, hogy minden készen van a döntésre. Spartakista lázadást próbálnak provokálni, hogy a rendfenntartás ürügye alatt fölláthassák a katonai diktaturát. Von der Goltz tábornok körül csoportosulnak a reakciók összes kivánságai és tervei, ő benne a huszadik század York hercege. A birodalmi őrség mellett a népszerűséget is ellenforradalom megbízható szervének tartják.

BERLIN. A Tagliche Rundschau szerint Goltz tábornok vissza hívása csak komplikálja a balti viszonyokat, mert a katonák Goltz grófot az „saját” tábornokknak tekintik, akivel életre-halálra együtt éreznek. Félt, hogy visszahívása után tökéletes khaosz következik be Kurlandban. Utóda, Eberhardt tábornok arról ismeretes, hogy a nagy visszavonulásakor, amikor csapataival átlépte a német határt, hangosan ültette a császárt.

HIREK.

— A házasság megkönnyítése Ausztriában. Bécs. A belügyi hivatal elhatározta, hogy a politikai hatóságok abban az esetben is adhatnak diszpenzációt, ha a házasság akadályozza az előzően kötött házasság meg nincs felbontva. E rendelkezés következtében csak magában Bécsben ötezerkét száz elváltan élő katolikus ember kért diszpenzációt az országos kormánytól. Ezek közül a legtöbben meg is kapták a diszpenzációt, úgy hogy körülbelül ötezerkét százán kötötték jogervényes második házasságot.

— Bolsevikiek kirabolták a moszkvai svéd főkonzult. Koppenhága. Néhány nappal azelőtt az a hír érkezett ide, hogy a pétervári svéd követség épületét kifosztották. A svéd külügyminiszterium most jelentést kapott a moszkvai főkonzultól, hogy a bolsevikiek tízenkét milliónyi értéket raboltak el a követség épületéből. — Egy másik koppenhágai távirat jelenti: A bolsevikiek ellen megindult mozgalom, amelyből a kadetpárt moszkvai összekövésé kifejlődött és amellyel a két bombamerénylet is összefüggésben van, egyre szélesebb körben terjed. Nem kevesebb, mint tízenhat merényletet követtek el mostanában a bolsevik vezérei ellen. Peters, a hírhedt lett festő, a rendkívüli bizottság egyik elnöke, szintén áldozatul esett az egyik merényletnek.

— Olcsó tüzelőanyag. Egyrészt a horribilis magas faárak, másrészt a beszerzéssel járó nehézségek sokak részére szinte lehetlenné teszik a télre szükséges tüzelőanyag beszerzését. Nagy megkönnyítéssel szolgál és a drága tüzelőanyag mellett sokat megtakarítunk, ha a tüzelésnél olcsó hulladék papírt használunk. Ilyen hulladékpapír kb. 50 kilós bálákban osomagolva kapható: *bálaként 16 koronáért az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.*

— Veni Sancto. A katolikus felekezeti főgymnázium Veni Sancto téja e hó 14-én, szerdán reggel fél 9 órakor lesz a minorták templomában.

— Két vagon zománcozott edény. Kohn József aradi bádoga bejelentette az ármegállapító bizottságnak, hogy módjában volna Arad város részére 2 vagon zománcozott bádogedényt behozni, ha annak árát a bizottság kg.-ként 60 koronába állapítaná meg. Az árak neki kg.-ként az Wien 38 koronában vannak osomagolás és szállítási díj pedig vagononként 20.000 koronát tesz ki. A bizottság a kért árat túlmagasnak találta, hosszabb eszmecsere után megállapította a 2 vagon zománcozott edény árát kg.-ként 50 koronában, amit az ülésen megjelent cég el is fogadott és kötelezte magát, hogy a 2 vagon zománcozott pléh edény árut kg.-ként kifizetésben kiárassza.

— Híró: Francia négyes kapta meg a Furray-utca.

— **Hozzáfűtötték a Der Morgen szerkesztője ellen az eljárás.** Megirtuk lapunkban, hogy a temesvári hadosztálybírósa bebiztosította a Der Morgen című lapot és szerkesztője ellen vizsgálatot indított, mert az újságban Anglia újságnepi Kossuthot címen egy cikk jelent meg. Most a 21. divízió parancsnoka a szerkesztő ellen a további eljárást beszüntette. A Der Morgen szombat óta már ismét megjelenik.

— **Foxterrier kiállítás és műkatorók verseny.** A temesvári foxterrier tenyésztők november első felében nagyszabású kiállítást és versenyt rendeznek. Nevezési ívet Sebők, Temesvár „Palace” kávéház, vagy S. Kovách Ujarad küldendők. Nevezési zárlat október 25. Biró S. Kovách Ujarad D. F. K. ügy. igazgatója.

— **A rendőrség eltávolítja a kiutasított idegeneket.** A rendőrség Petkovits-csoportja utasítást kapott, hogy mindazokat, akiket idegen illetőségük miatt kiutasítottak, de az itt tartózkodási engedélyük lejártá után nem hagyták el Aradot, azonnal távolítsa el. A háztulajdonosok ellen, akik megtűrik a kiutasított idegenek eltávolítását, akik között jól ismert emberek is szerepelnek. Itt említjük meg, hogy Seidner Dezső fatermelő ama kérését, hogy továbbra is Aradon lakhassék, a városi tanács elutasította.

— **Arad szentét kér.** Ma Robu János dr. polgármester távirati kérését intézett Boila dr.-hoz, a nagyzebeni kormányzótanács szénügyi osztályfőnökéhez, melyben a polgármester a város számára nagyobb mennyiségű szénküldeményt kér, mert ellenkező esetben súlyos körülmények közé jutna a közvilágítás, a villamos erőszolgáltatással dolgozó ipar.

— **AMTE-ATE 3:2.** Az Aradi Munkás Testező Egyesület csapata vasárnap délután erős küzdelem után megverte az ATE-t. A mérkőzés izgalmas szépségekben bővelkedett. A végeredmény 3:2 az AMTE javára.

— **Eljegyzés.** Friedmann Irma Arad Felter Jenő Kőrösbölkényi jogyesek. (Minden külön értesítés helyett.)

— **A zöldség ára.** Az ármegállapító bizottság legutóbbi ülésén Deutsch Ándor bizottsági tag azt javasolja, hogy a piaci biztos legyen jelen az üléseken és a piaci behozatalokról tájékoztassa a bizottságot, hogy azután e szerint szabályozhassa az árakat. Miután a piaci biztos más oldalú elfoglaltsága miatt az üléseken nem jelenhet meg, a bizottság Hacker Mór bizottsági tagot kérte fel ennek végzésére. Ezzel kapcsolatban megállapította a bab árát kg.-ként 3 koronában, a bab árát literenként 2 kor. 50 fillérben, az étkezési burgonya árát kg.-ként 80 fillérben, a zöldség kg.-ként 1 koronában.

— **Új művészfestőek érkeztek.** Naményi Erzsébet könyv- és papírkereskedésbe, Weitzer-utca.

Tolnay Kornél a Simplon-expresszről.

Megirtuk, hogy a Páris—Bukaresti-expressz Budapest és Magyarországra megkerülésével Milano—Trieszten át közlekedik. E kérdésben Tolnay Kornél államtitkár a következőképp nyilatkozik az Omke legutóbbi számában:

— [Tekintve, hogy a Balkánnal Budapesten át megvan a legrövidebb vasúti összeköttetés, mely így természetesen a legolcsóbb is, semmi esetre sem tartom valószínűnek, hogy állandó maradjon a mostani Simplon-expressz utvonala. Nem is beszélve arról, hogy mennyi rengeteg pénzbe kerülne egy újabb vasútvonal kiépítése, természetesen az olaszoknak és jugoszlávoknak ez partikuláris érdekük volna. De éppen a balkáni expressznek, melynek 90 százaléka üzleti utas és csak elenyésző kisebbség a luxus, turista utazó, legfőbb érdekének kell lennie, hogy a legrövidebb uton jusson céljához. Oroszországba mégis csak Németországon, a Balkánra pedig országunkon keresztül vezet a legrövidebb út. Sokkal erősebbek a viszonyok, mint az emberek.

Hogy történik a szavazás.

November 2-án lesznek a képviselőválasztások, 7-én pedig a szenátor-választások. A választás úgy történik, hogy a választó a választót igazolóval igazolja magát. Netán elvesztés esetén a választási elnök a választói névjegyzék alapján újabb igazolványt állít ki. Az elnök a választónak átadja az összes jelöltek névcéduláit és egy borítékot, amikkel a választó egy külön helyiségbe vonul, ahol ellenőrzés nélkül választ a jelöltek nevei közül. A kiválasztott cédulát a borítékba teszi, amelyet lezár, a többi cédulát pedig az otlevő urnába dobja bele. Azután visszamegy a választói helyiségbe, ahol a lezárt borítékot átadja az elnöknek, aki ezt beledobja a mellette felállított urnába.

Öngyilkosság a barát lakásán.

Borzalmas módon akart tegnap megválni életétől Molnár Irén 32 éves varrónő. A Kossuth-utca 35. számú házban levő lakásáról tegnap este eltávozott és kiment Hevra Tódor nevű barátjához a Mihály-utca 57. szám alá.

Egészen reggelig maradt a barátjánál, majd egy észrevétlen pillanatban borotvával elvágta a nyakát. A hatalmas vágás mély sebet ejtett a leány nyaklőderén, a vér óriási sugárban tört elő és a leány ájultan esett össze.

Chevra Tódor azonnal értesítette a rendőrséget, ahonnan Odry Zoltán ügyeletes rendőrtiszt és dr. Hecht Arnold tb. városi tiszt főorvos mentek ki. A mentők a szerencsétlen leányt be szállították a köz-kórházba. Felgyógyulásához kevés a remény. Tettének oka ismeretlen.

Mandátumoktól megfosztott tót képviselők.

Prága. A nemzetgyűlés ma fejezte be Benes külügyminiszter ex-pozéja felett tartott vitáját. Udrsal képviselő kijelenti, hogy az állami szervezet alapja a hádesereg, mert még nem lehet tudni, minő feladatok várnak majd a cseh köztársaságra Középeurópában. A cseh-tót köztársaságnak mindenestre fel kell készülnie arra, hogy a legfontosabb szerepet játssza. A cseh tót állam kisebbsége it nemzetközi szerződés védi és ezt a védelmet a cseh-tót állam biztosítja részük-

re, sőt jóakarataik talán még tovább is fog menni.

A külügyminiszter expozéját a ház élénk vitája mellett tudomásul vették. Ezután a tót klub nyilatkozatát olvasták fel, mely szerint a klub tegnapi ülésén hozott egyhangú határozatával Hlinka és Jehlicska képviselőktől megvonja mandátumukat és a tót néppárt végrehajtó bizottságát felhatalmazza, hogy tíz napon belül új vezérket jelöljön ki a nemzetgyűlésre.

— **Felhívás.** Kérjük a t. közönséget, ha bármilyen alkalmazottra vagy munkásra volna szüksége, forduljon a „Hadirokkant Munkaközvetítő”-hoz Apponyi Albert-körút 13.

— **Priegl István dr. temetése.** Arad társadalmának nagy részvétel mellett temették el vasárnap délután Priegl István dr. ügyvédet, a függetlenségi párt elnökét. Délután 3 órára a gyászoló közönség

nagy tömege gyűlt egybe a Kazinczy-utcai gyászháznál, ahol az egyházi szertartás után, amelyet Lakatos Ottó dr. minorita házfőnök végzett, Nagy Sándor dr. mondott megható bucsubeszédet, méltatva az elhunyt hervadhatatlan munkásságát, amit egy emberöltőn keresztül fejtett ki a függetlenségi eszme érvényesülése és a város felvirágzásának érdekében. A sokan megharagvottak a jemerősök

szárai kísérték el Priegl István drt utolsó útjára.

— **Halálozás.** Id. Szozepkovszky Teofilné szül. Deneffle Paulina, nyug. államvasuti főellenőr neje folyó hó 11-én boldog házasságának 45. évében elhunyt. Szozepkovszky Teofil rendőrfogalmazó édesanyját gyászolja. Temetése f. hó 13-án délután 4 órakor a gróf Károlyi Gyula 2. számú gyászházban. — **Özv. Spitz Albertné** vasárnap hajnalban 80 éves korában meghalt. Az elhunytban Spitz Ignác és Sugár József édesanyjukat gyászolják. Temetése hétfő délután fél 8 órakor volt az Árpád-téri gyászházban.

MOZI.

* **Carmi Mária-film az Uránia-ban.** A Reinhardt-ciklus egyik szenzációsan szép és nagyszerű filmjét mutatta be hétfőn az Uránia színház. „Egy nászéjszaka története” a fantasztikus filmjáték címe. A nagyszerűen elgondolt darabot Reinhardt Miksa házi szerzője, Vollmoller Károly írta, melyhez Velence, a lagunák város hangulatos keretével szolgál. A főszerepet Carmi Mária, a szerző felesége játssza, akinek sokoldalú és széles skálájú művészetében nem egy alkalemmal gyönyörködött az aradi közönség. Mátrai Ernőnek, a kiváló tehetségű magyar színésznek is pompás szerepe van a mestersen megkonstruált darabban, melyet még kedden és szerdán mutat be az Uránia.

* **A fakir.** (Detektív dráma az Apollóban.) Mogens Enger, a híres mozi detektív legújabb szenzációs nyomozását élvezhetjük az Apollóban. A fakir című detektív dráma a legizgalmasabb, legérdekesebb filmek közé tartozik. Idegizgató helyzetek és üldözések után sikerül a bátor detektívnek elfognia egy gonosztevő fakirt és elköltársát. A rendkívül érdekesítő detektívdrámát még kedden és szerdán vetíti az Apollo.

Aradi Nemzeti Színház.

Ma, 14-én:
Hoffmann meséi.

APOLLO URANIA

Ma, 14-én:
Fakir. Velencei éj.

A szerkesztő távollétében a szerkesztésért

KAROLY JÓZSEF
felel.

NYILTÉR.

Az ezen rovat alatt közöltékekért nem vállalunk felelősséget.

Értesítés.

Értesítem t. üzletfeleimet, hogy Klein Lajos ur üzletéből a mai napon kilépett.

Schwarz Bernát

közmű áru kereskedő
5806 Szabadnag-tér 4. sz.

Apró hirdetések.

Levelezés.

KÉT JÓBARÁTÓ, leveleket elküvékaptak Pénteken este ugyanazon időben, ugyanon várjuk „Francia négyes”. 5817

NEM VAGYOK SZEP, írjon tábláit adó levelet „Bűn lépés” jellegre. 5818

Alkalmazás.

TAKARITÓ és háztartás felvétel az Árvaháznál Kiss Ernő-utca. 5796

ÜGYES fodrász házasos ajánlalom. Ev. Téglyás Andrián, Mihály-u. 56. 5798

ÜGYES gépmunkás varrónak, kiknek saját gépek vannak, jó fizetéssel felvételnek. Cím Wallinger hirdetésében Lázár-utca. 5800

KÖZÉPISKOLAI TANTÓVOT keresek vidékre harmadik felső leánykém mellé. Francia, német nyelv ismerete szükséges. Cím Fischer, Munkási-u. 5. 5797

GYERMEKTELLEN, fiatal házaspár, háztartási állás keres. Bercsényi M. utca 10. sz. 5808

INTELLIGENS nő háztartási állást keres magános úrnál vidéken. Csornaovits Péter-utca 3. 5807

FEHÉRNEMŰ és feletruba mosást és tisztítást elvállalom. Aktó-u. 2., a. 7. 5805

SZAKACSNO vidékre utasági hába kezesnek. Jelentkezhetni folyó hó 18-án a központi szálloda portájánál. 5810

BIZONYÍTVÁNYAL rendelkező segédgazdát állást keres. Szives megkeresések Batthyány-utca 27. sz. adó küldendőkr Szabó Jánosnak. 5812

MINDENES FŐZŐNŐ és házi teendőkben járatos német vagy francia beszélni képes. Cím a kiadóhivatalban. 5809

ELARUSÍTÓT, aki román és magyar nyelvet bírja, alkalmaznak. Gábor Miklós, Galce-u. 1. sz. 5715

KERESK egy perlekt levelezését, is németül tud, előnyben részesül. Csak kereskedelmi végzettség jelentkezőknek. Cím József főherceg-ut, Brandes, 5720

OKLEVES TANTÓVOT, lehetőleg református vallású keresek 8 éves kiscélnem első és második elemi osztály egy év alatti előkészítéséhez. Állás október 20-ra betöltendő. Pályázatok bizonyítvány és egyéb okmányaik másolatának csatolásával igényelk megjelölésével Kalmár Ignác gazdasági intéző Bokszeg pályaudvar, Aradmegye küldendők. 5746

ÉR CSALADHOZ keresek középkorú háztartásvezetőt, ki egy mindennel a házi teendőket önállóan végrende. Fizetése teljes ellátással kívül havi 200 korona. — Ajánlkozást személyesen megjelenni kell. Mann Vilmosnak, Kisjenő (Aradmegye). 5758

PERFEKT gép- és gyárirodó hosszabb iradai gyakorlatú november elsejére felvételük. „Mercur” Kereskedelmi r.-t. (Közgazdasági Bank) 9466

IGAZITÓ és egy jármegjelölés intelligen elvállalás, ki a román nyelvet is bírja, alkalmazást nyer György Menyhért cégnél. 5788

Vétel és eladás.

„ODOLOS” UVSZEKET bármely mennyiségben magas ártól vessek. Cím Wallinger hirdetésében Lázár-u. 5806

OREOLIN Allatgyógyászati célekre kapható. Vojtek és Weisz drogeriában. 5811

SZMRNA ebédli szőnyeg eladó. Varsassay Lajos-utca 54. szám alatt. 5808

LEGJOBB GUMMIÓVSZEREKET ajánl Dr. Földes és Haha gyógyszerészek Arad. 3350

NAGY PERZSA vagy Szmirna szőnyeg, antik szalon garnitúra és régiségek vessek. Leveleket kérem „Szőnyeg” jellegre. 578

FORRASZTÓ lámpát megvételre keresünk. Ajánlatot a kiadóba körtük. 5000

KÖZÉPISKOLAI való átmeneti női kosszu kabát eladó. Erzsébet-körút 18., I. em., aj. 6. 5814

CSERÉPKALYHA 2 db. 330 cm. magas eladó. Ilona-u. 24. 5755

SZÖLLŐ PRÉS, teljesen járásban lévő eladó. Foragó István, Magyarad. 5781

ROSSZ DIVANYT VESZEK. Kárpitos, Botond-utca 4. 5784

Ingatlan.

EMELTES BÉRHÁZ elfoglalható lakással eladó. Értékesíthető Wessellány-utca 15., emeleten. 5806

KISEBB magánházt keresek megvételre. Cím a kiadóban. 5795

ELADÓ HÁZ kerttel, korlátlan italmérés-mel, üzemhelyiséggel, országút, vasár és piac mellett. Felsősimánd. Krámer István. 5818

ELADÓ HÁZ, két lakással bíró, minden helyiséggel, szép kerttel. Dugonics-utca 28. sz. Bővebben Hőgye Károly, Abaffi Mihály-u. 18. sz. 5805

OSIKY ÖRÖGLY-U. 26. számú ház eladó. 5751

Ellátás.

KÉT középiskolai tanuló teljes ellátással felvétetik. Cím Varsassay József-utca 2., ajtó 3. 5804

TANULÓ teljes ellátást nyervek tanárnál. Cím a kiadóhivatalban. 5818

DNAKOK ellátást, urak jó házi kezeset kerhetnek. Magyar-utca 2. szám. 5815

ROMÁN francia tanár lakást és teljes ellátást keres urt családnál. Cím: Leány-gimnázium. 5716

Oktatás.

ENGLISH grammar, conversation, literature and business correspondence taught by youngmans of university education. Address Orfi, Munkási-utca 3. 5802

Fehérnemű, gallér és kézelő mosást, vasalást vállal

csakis kézi erővel, jutányos áráért. Pintér Jánosné, Kismolnár-u. 6.

Sertés betegségek elleniszor „Suoi” kapható **Wajdits** gyógyszerárában 1/2 Kg. 8 korona 4177 **József főherceg-ut 11.**

„Dodiol”

a legjobb és legbiztosabb orv fogfájás ellen. Kapható minden gyógyszerárában és drogeriában. 4041

VESZEK

technikai, lenmag, napraforgó és repecolajat. Hubert József szappangyár. ARAD.

Élő rókákat

magas áron vesse 9452 **S. Kovách** Foxterrier sport Kennel UJARAD, Rozália-u. 10. szám.

Pályázat-hirdetés.

a nagyszabeni kormányzótanács engedélyével **Temesvárott** létesült, nyilvános középiskola jellegével felruházott, magyar tanyelvű

„Zsidó Lyceum”-ban betöltendő **egy igazgatói és huszonnégy tanári állásra**

a nyolc osztályu reál- és gymnásiumban és a három osztályu felső kereskedelmi iskolában előadásra kerülő **összes tantárgykból és a héber és román nyelvszakokból.**

Pályázhatnak középiskolai képesítéssel bíró zsidó (rendes- vagy segéd-) tanárok (esetleg óradijásokként is).

Az alkalmaztatás egyelőre csak a mostani tanévnek november hó elsejétől a tanév végéig folyó tartamára szól és heti 20 órai tanításért olyan havi illetményekkel jár, melyenket a pályázó állami középiskolákban eddig élvezett vagy igényelhetett. Óradijások a helybeli legmagasabb óradijakat kapják. Az igazgató javadalmazása megegyezés szerint fog megállapítani.

Az iskolafentartó hatóság azonban a folyó tanévben teljes megelégedésére működő rendes és segédtanárokat folytatólagosan is alkalmazni, illetőleg véglegesíteni szándékozik, az egyetértőleg megállapított feltételek mellett, de e részben magának szabad kezét tart fenn.

A kéllően felszerelt, a pályázó eddigi működéséről is számot adó pályázati kérvények, — melyekben az eddigi, illetőleg az igényelt illetmények, továbbá a pályázó fő- és melléktantárgyai is felsorolandók, — f. évi október hó 22-éig az alólírott igazgatóságához intézendők (Temesvár-Belváros, zsidó hitközségi iroda).

A pályázatok fölött az iskolafentartó hatóság szabadon határoz; az alkalmaztatást nyerő pályázó legkésőbb f. hó végéig jelentkezni és állását november elsején elfoglalni tartozik.

Temesvárott, 1919. október hó 10-én.

A Zsidó Lyceum igazgatósága.

5799

Páratlan hatású szépitőszor! ELZA kámfor crème

2-3-szari bekenés után tisztá fiatalok lesz, szeplő, májfolt, ráncok elmúlnak és szépségüket megtarthatják, ápolhatják, növelhetik. Egy tégely ára 8 korona.

Kapható az egyedüli készítőnél **WEISZ ARNOLD** gyógyszerárában, Kálvin és Kőszp-u. sarok. Kapható még Haza és Vas drogeriákban.

Nagy fürdő kád, egy élő fürdő kád, továbbá egy gyermek kocsis, egy mozigép és többféle tárgyak jutányos áráért eladók, Bővebben:

Wallinger István

hirdető és adásvételt közvetítő irodájában, Lázár-utca. 9590

Uzletáthelyezés.

Értesítem a n. 6. közönséget, hogy köztölt, szövött és norinbergi üzletemet Kossuth-utca 83. szám alól Porray-utca, Hunyadi-palotás helyezzem át. — További szives pártfogást kér:

Krámer Sándor.

Uj! Uj! Uj!

Kisjenőre érkező és onnan elmenő utasok részére **társaskocsik.** Állanak rendelkezésre, ugyszintén mindennemű fuvarozást elvállalok. 5716

Pollák és Társa, Kisjenő.

Tűzifa utalvány nélkül

bükk cserhasábfá vagy derongtűzifa minőségben waggentételekben vagy ölenként. **Fűrezelésről és hazaszállításról legolcsóbban** gondoskodunk.

Szimányi Testvérek

fakereskedők. 800 **Radnai-ut 27-31. szám.**

Nagyobb vásárlások

eszközlésére Romániában följájánja szolgálatait 5616

LEO MIHALOVICI

Import Brassó Export Bukarest **Kapa-utca 68 I. em. Sírada Luoaol 64.** Mindenféle felvilágosítást szivesen adok.

Borkereskedők és szőlőbirtokos urak szives figyelmében.

Allandó nagy hordóiban minden nagyraktár boros hordóiban sárga kapható

Baumann Lajos

hordó kereskedőnél 9641 **ARAD, Szabadság-tér 11. sz.**

Zsákok és ponyvák

szakszerű javítását elvállalja **Schönberger Albert** József főherceg-ut 11. sz. 5387